

Οι αιτίες για το ρεκόρ των 18,59 δις. των ελληνικών εξαγωγών το 2016. Ανάλυση ΠΣΕ

2017/03/02 17:50 στην κατηγορία LOGISTICS

Η κατάρριψη – κατά δεύτερη συνεχή χρονιά – του ρεκόρ αξίας εξαγωγών (πλην πετρελαιοειδών) σημάδεψε ένα 12μηνο έντονων διακυμάνσεων, στο πρώτο μισό, αλλά και εκπλήρωσης των εκτιμήσεων και προβλέψεων στο δεύτερο εξάμηνο του 2016 στο εξωτερικό εμπόριο της χώρας, όπως αναφέρει ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων.

Μάλιστα, σύμφωνα με τον ΠΣΕ, η **διεύρυνση της επίδοσης των 18,36 δις. ευρώ του 2015, στα 18,59 δις. ευρώ πέρυσι (εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών)**, κατέστη εφικτή παρά τις πιέσεις που επανεμφανίστηκαν κατά τον περασμένο Δεκέμβριο, σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας και συνδέονται μερικώς στην ανάκαμψη της αβεβαιότητας γύρω από τις διαπραγματεύσεις και την αξιολόγηση του Προγράμματος Προσαρμογής.

Σύμφωνα με ανάλυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων και του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ), σε επίπεδο έτους, η συνολική αξία των εξαγωγών το 2016 διαμορφώθηκε στα 25,11 δις. ευρώ από 25,48 δις. ευρώ το 2015, υποχωρώντας κατά -1,5%, εξαιτίας κυρίως των διακυμάνσεων στις διεθνείς τιμές των πετρελαιοειδών (που αντιστοιχούν στο 30% περίπου των συνολικών εξαγωγών της χώρας). Να σημειωθεί ότι οι απώλειες του κλάδου των πετρελαιοειδών υπολογίζονται σε 690 εκατ. ευρώ.

Χωρίς τα πετρελαιοειδή, η αύξηση εξαγωγών προκύπτει είναι της τάξης του 1,2% ή κατά 225,5 εκατ. ευρώ, στα 18,59 δις. ευρώ, επίδοση που αποτελεί νέο ιστορικό ρεκόρ (σε τρέχουσες τιμές).

Τα εν λόγω στοιχεία παρουσίασε και κατά τη Γενική Συνέλευση της Τραπέζης της Ελλάδας, η Πρόεδρος του ΠΣΕ, κυρία Χριστίνα Σακελλαρίδη, σημειώνοντας ότι “παρά το ρεκόρ, το κλίμα μεταξύ των Ελλήνων Εξαγωγέων κάθε άλλο παρά πανηγυρικό μοιάζει. Και ο λόγος είναι η αβεβαιότητα”.

Η κυρία Σακελλαρίδη επεσήμανε ότι “στην απαρχή της κρίσης, η συζήτηση αφορούσε τα Δίδυμα Ελλείμματα της χώρας. Τα τελευταία χρόνια όμως και ειδικά φέτος συνεχίζουμε να συζητάμε για τις Δίδυμες Αβεβαιότητες, ενδογενείς και εξωγενείς” και συμπλήρωσε:

“ενώ η πραγματική οικονομία παραμένει δέσμια μία παρατεταμένης αξιολόγησης και διαπραγματεύσεως με τους δανειστές, οι Έλληνες Εξαγωγείς, ειδικά, έχουν να αντιμετωπίσουν και μία σειρά από αγνώστους Χ στο εξωτερικό: και αδυνατούν να κεφαλαιοποιήσουν τις όποιες θετικές ειδήσεις και προϋποθέσεις διαμορφώνονται στην ευρωοικονομία.

Η εικόνα θυμίζει τον Μύθο του Σίσυφου, που λίγο πριν την κορυφή την κρίσιμη καμπή κατρακυλάει προς τα κάτω προς τα πίσω. Την ώρα που η ευρωοικονομία η μεγαλύτερη αγορά για τα ελληνικά προϊόντα ανακάμπτει, η Ελλάδα δεν έχει την πολυτέλεια να χάσει άλλη μία ευκαιρία εξόδου από την κρίση”.

Στο 12μηνο του 2016, οι συνολικές εξαγωγές της χώρας αυξήθηκαν κατά 2,9% προς τις χώρες της ΕΕ, ενώ αντίθετα μειώθηκαν κατά 6,5% προς τις Τρίτες Χώρες, διαμορφώνοντας σύνθεση συμμετοχής σε επίπεδα 55,7% υπέρ των κρατών-μελών (έναντι 44,3% των Τρίτων Χωρών).

Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, **οι ελληνικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 4,4% προς τις χώρες της ΕΕ**, ενώ μειώθηκαν κατά 4,8% προς τις Τρίτες Χώρες, αντανakλώντας σε ένα σημαντικό βαθμό και την πορεία της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου.

Ως αποτέλεσμα αυτών των κινήσεων, το ποσοστό των ελληνικών προϊόντων που κατευθύνονται στις αγορές των κρατών-μελών ανέρχεται πλέον στο 67,8% (έναντι μόλις 32,2% των Τρίτων Χωρών).

Όπως σημειώνεται, σύμφωνα με την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών θα είναι ο βασικός πυλώνας της οικονομικής ανάκαμψης του 2017, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 3,6% (με πρόβλεψη για αύξηση 4% το 2018).

Μάλιστα, η Κομισιόν εκτιμά ότι συνολικά οι εισαγωγές της ΕΕ θα τρέξουν ταχύτερα από ότι οι ευρωπαϊκές εξαγωγές το 2017, με ότι αυτό συνεπάγεται για τα ελληνικά προϊόντα που κατευθύνονται σε υψηλό ποσοστό στις αγορές των κρατών-μελών.

Υπενθυμίζεται ότι η επίτευξη ανάλογων ρυθμών αύξησης οδηγεί σε πρόσθετα έσοδα ύψους 1,5% του ΑΕΠ της χώρας σε ετήσια βάση.

Ο χάρτης των εξαγωγών

Σε επίπεδο έτους 2016, η Ιταλία εξακολουθεί να αποτελεί το σημαντικότερο προορισμό των ελληνικών εξαγωγών ενώ στη 2η θέση παραμένει στη σχετική κατάταξη η Γερμανία. Στην 3η θέση η Κύπρος, ξεπέρασε πλέον την Τουρκία (3η το 2015), ενώ στις ίδιες θέσεις με την προηγούμενη χρονιά στη σχετική κατάταξη,

ακολουθούν κατά σειρά η Βουλγαρία (5η θέση), οι ΗΠΑ (6η) και το Ην.Βασίλειο (7η). Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν κατά σειρά ο Λίβανος (από 9η θέση το 2015), η Ρουμανία (με άνοδο δύο θέσεων) και η Αίγυπτος (με υποχώρηση κατά δύο θέσεις από το 2015).

Όπως προκύπτει από την ανάλυση του ΠΣΕ και του ΚΕΕΜ, επί των στοιχείων της ΕΛ-ΣΤΑΤ, σε επίπεδο 9μηνου 2016, η Ιταλία εξακολουθεί να αποτελεί το σημαντικότερο προορισμό των ελληνικών εξαγωγών ενώ στη 2η θέση παραμένει στη σχετική κατάταξη η Γερμανία. Ακολουθούν στην 3η θέση η Κύπρος και στην 4η η Βουλγαρία, οι οποίες από το αντίστοιχο περσινό 9μηνο αναρριχήθηκαν κατά μία θέση (ήταν σε 4η και 5η αντίστοιχα).

Αντίθετα, η Τουρκία, ελέω πετρελαιοειδών υποχωρεί κατά 2 θέσεις και βρίσκεται 5η πλέον στην κατάταξη. Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν κατά σειρά το Ηνωμένο Βασίλειο (από 7η θέση), οι ΗΠΑ (από 6η), ο Λίβανος (από 9η), η Ρουμανία (από 11η) και η Αίγυπτος (από 8η).

Ενδεικτικό ωστόσο του γεγονότος των μακροοικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες εξαγωγείς ότι σε 10 από τις 20 κυριότερες αγορές για τα ελληνικά προϊόντα, καταγράφονται αρνητικές επιδόσεις σε σχέση με το 2015.

Στη λίστα με τις 100 πρώτες χώρες, εμφανίζονται πλέον (σε σχέση με το 2015) και οι: Τουρκμενιστάν (62η θέση), Αζερμπαϊτζάν (74η), Κουρασάο (80η θέση), Σενεγάλη (83η), Ανταρκτική (85η), Κολομβία (91η), Μαυριτανία (94η), Φιλιππίνες (95η), Συρία (96η), . Μπαχρέιν (97η), και Λουξεμβούργο (99η).

Οι 20 Κυριότερες Αγορές για τα ελληνικά προϊόντα -2016 (εκατ. ευρώ)

Σειρά κατάταξης 2016	Σειρά κατάταξης 2015	Χώρα	Αξία
1	1	Ιταλία	2.830,5
2	2	Γερμανία	1.952,6
3	4	Κύπρος	1.625,3
4	3	Τουρκία	1.350,6
5	5	Βουλγαρία	1.307,0
6	6	Η Π Α	1.095,4
7	7	Ην. Βασίλειο	1.074,5
8	9	Λίβανος	1.051,4
9	11	Ρουμανία	762,3

10	8	Αίγυπτος	750,1
11	13	Γαλλία	710,2
12	12	Ισπανία	702,9
13	15	Ολλανδία	611,1
14	14	ΠΓΔΜ	566,3
15	10	Σαουδική Αραβία	447,1
16	19	Πολωνία	398,4
17	16	Γιβραλτάρ	381,4
18	17	Αλβανία	378,4
19	18	Βέλγιο	345,2
20	37	Λιβύη	331,8

Πηγή: ΠΣΕ-ΚΕΕΜ

Σε ότι αφορά επιμέρους επιδόσεις αγορών, ποσοστό αύξησης άνω του 100% παρουσιάζουν 5 χώρες (Μπαγκλαντές, Βιετνάμ, Βραζιλία, Μαρόκο, Λιβύη), ενώ σε 4 περιπτώσεις καταγράφεται υποχώρηση άνω του 50%.

Ως προς τους προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών ανά οικονομική ένωση, πέραν της ήδη αναφερθείσας αύξησης προς την Ε.Ε. (2,9%), καταγράφεται μια αντίστοιχη άνοδος προς τις 18 χώρες της Ευρωζώνης κατά 2,8%.

Πτωτικά κινήθηκαν οι εξαγωγές προς τις χώρες του G7 (-2%), ενώ σημαντικές ποσοστιαίες μειώσεις, λόγω των τιμών των καυσίμων, παρατηρούνται στις εξαγωγές προς τις χώρες του Κόλπου (-27,5%), τις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες του ΟΡΕC (-9,6%) και προς τις χώρες της Οικονομικής Συνεργασίας Μαύρης Θάλασσας-ΟΣΕΠ (-7,5%).

Στην αντίθετη κατεύθυνση, πολύ μεγάλη αύξηση των εξαγωγών παρατηρείται προς τις αναδυόμενες BRICS (28,4%), κυρίως λόγω της ανόδου των εξαγωγικών επιδόσεων προς την Κίνα και τη Βραζιλία.

Τα προϊόντα

Ως προς τη σύνθεση των εξαγωγών κατά μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, η συνολική μείωση (-1,5%), οφείλεται στην συνεχιζόμενη πτωτική πορεία των εξαγωγών καυσίμων (κατά -9,1%).

Ουσιαστικά αμετάβλητες (-0,1%) παρέμειναν για τι 2016, σε σύγκριση με το 2015, οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων που αποτελούν το 44% των συνολικών εξαγωγών. Στον αντίποδα, οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων εμφανίζονται σημαντικά αυξημένες κατά 7,6%.

Τέλος, οριακά μειωμένες εμφανίζονται οι εξαγωγές πρώτων υλών (-0,6%) ενώ οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές της κατηγορίας Είδη & συναλλαγές μη ταξινομημένα μειώνονται κατά -10,5%.

Σε μεγαλύτερο βάθος ανάλυσης, η μόνη διαφορά στην κατάταξη των 10 κορυφαίων προϊόντων, είναι η επάνοδος των ψαριών στο ΤΟΠ 5, ξεπερνώντας τα εμπιστευτικά προϊόντα.

Σε ότι αφορά την πρώτη εικοσάδα ξεχωρίζει η μεγάλη άνοδος των πορτοκαλιών και η είσοδος σε αυτή των καπνών.

Από τις νέες εισόδους στα κορυφαία 100 εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα ξεχωρίζουν τα βιομηχανικά πολυμερή χημικά (74η θέση), τα καπνιστά ψάρια (82η), το ρύζι (93η) και τα είδη υγιεινής (94η).

Τα 20 Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα -2016 (σε εκατ. ευρώ & τόνους)

Σειρά κατάταξης 2016	Σειρά κατάταξης 2015	Περιγραφή προϊόντος	Αξία	Ποσότητα
1	1	Ορυκτέλαια πετρελαίου	6.574,1	18.962.811,4
2	2	Φάρμακα για τη λιανική πώληση	709,2	22.459,5
3	3	Αλουμίνιο σε πλάκες (>0,2mm)	550,9	199.796,5
4	4	Παρθένο λάδι	501,6	139.068,8
5	6	Ψάρια	482,7	92.628,9
6	5	Εμπιστευτικά προϊόντα	450,6	140.024,8
7	7	Ελιές & άλλα λαχανικά διατηρημένα	405,3	173.870,9
8	8	Τυριά	395,4	68.306,3
9	9	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων	385,8	3.174,9
10	10	Σωλήνες κάθε είδους	336,5	63.694,1
11	11	Βαμβάκι	311,0	217.742,4
12	12	Τσιγάρα	303,0	28.287,5
13	16	Αλουμίνιο σε ράβδους	256,7	98.845,8
14	15	Αλουμίνιο σε φύλλα (<0,2mm)	245,8	80.688,0
15	13	Ροδάκινα	241,6	252.157,5

16	14	Αλουμίνιο σε κράματα	202,2	120.456,8
17	21	Καπνά	183,4	38.575,5
18	19	Τσιμέντα	175,6	4.005.875,8
19	36	Πορτοκάλια	173,6	460.322,0
20	20	Παρασκευάσματα διατροφής	167,0	39.091,8

Πηγη: ΠΣΕ, ΚΕΕΜ

Να σημειωθεί ότι από τα 100 κυριότερα προϊόντα, τα 51 κινήθηκαν σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 2015, τα 40 υποχώρησαν, ενώ 9 προϊόντα καταγράφονται ως νέες εισοδοι στο TOP 100.

Οι εισαγωγές

Όσον αφορά στις εισαγωγές, η σχετική αναθέμανση της εμπορικής δραστηριότητας, οδήγησε σε διακοπή της πτωτικής τους τάσης με βάση τα συνολικά στοιχεία του 2016.

Σε επίπεδο έτους, εμφανίζεται οριακή άνοδος σε σύγκριση με τις επιδόσεις του 2015 (0,5%), στα 42,89 δις ευρώ έναντι 42,66 δις. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εισαγωγές εμφανίζονται σημαντικά αυξημένες κατά 5,96% (ή κατά 1,9 δις περίπου), σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, λόγω κυρίως αυξημένων εισαγωγών της κατηγορίας μηχανημάτων/πλοίων.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών των κινήσεων ήταν να αυξηθεί το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά 3,5%, στα 17,78 δις ευρώ (από 17,17 δις ευρώ κατά το 2015).